

پرسش ۱۳۰: بیمه‌ی عمر، خدمات درمانی و حوادث.

السؤال/ ۱۳۰: ماهي الأحكام الشرعية للتأمين على الحياة أو التأمين ضد الأمراض أو الحوادث أو السرقة وكل ما هو له علاقة بالتأمين؟

المرسل: صباح مهدي

احكام شرعى در خصوص بیمه‌ی عمر، بیمه‌ی خدمات درمانی و بیمه‌ی حوادث و سرقت و به طور کلی هر چیزی که به بیمه مربوط می‌شود، چیست؟

فرستنده: صباح مهدي

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم، والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهدين وسلم تسليماً.

التأمين: هو عقد جائز بين جهة تكون عادة شركة التأمين (المؤمن) من أحد الجانبين، وجهة أخرى تكون عادة شخصاً أو أشخاصاً أو شركة (المؤمن له أو المستأمن) من الجانب الآخر.

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم، والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهدين وسلم تسليماً.

بیمه‌نامه: قرار دادی است که از یک سو بین شرکت بیمه‌کننده (بیمه‌گر) و از سوی دیگر با شخص، اشخاص یا شرکت دیگری (بیمه‌شونده یا بیمه‌گزار) منعقد می‌گردد.

ويتعهد فيه المؤمن للمؤمن له بأن يدفع له أو لورثته مبلغاً من المال عند حدوث طارئ معين على شيء معين يخصصه في مدة معينة في مقابل أن يدفع المؤمن له مبلغاً معيناً من المال في مدة معينة.

در این قرار داد، بیمه‌گر به بیمه‌گزار متعهد می‌گردد که در صورت بروز حادثه بر چیزی معین در مدتی معین جبران خسارت کند و پول معینی را در مدت معین به او یا ورثه‌اش پرداخت نماید.

مسائل:

يلتزم المؤمن له بدفع المبلغ المتعين عليه بموجب العقد وفي المدّة المعينة، وإلاّ فإن امتنع عن الدفع كان للمؤمن فسخ العقد وإعادة نصف المبلغ الذي دفعه المؤمن له، إن كان قد دفع جزءاً من المبلغ المتعين عليه دفعه.

۱ - بیمه‌گزار ملزم به پرداخت مبلغ معین شده، طبق قرار داد و در مدت معین شده می‌باشد و در غیر این صورت، بیمه‌گر از پرداخت خسارت پیش آمده، امتناع و قرار داد را فسخ خواهد کرد و اگر بخشی از مبلغ بیمه‌نامه توسط بیمه‌گزار به بیمه‌گر پرداخت شده باشد، نصف این مبلغ را به بیمه‌گزار پرداخت نماید.

إن تلاك المؤمن له في الدفع، كان المؤمن مخيراً في إمهاله أو الفسخ وإعادة نصف المبلغ الذي دفعه المؤمن له، إن كان قد دفع جزءاً من المبلغ المتعين عليه دفعه.

۲ - اگر بیمه‌گزار در پرداخت مبلغ مقرر، تعلل کند، بیمه‌گر در مهلت دادن به او یا فسخ قرار داد و بازگرداندن نصف مبلغی که بیمه‌گزار به او پرداخت کرده است، مختار می‌باشد؛ اگر که بیمه‌گزار چیزی از مبلغ را پرداخت کرده باشد.

إذا اشترط المؤمن أن لا يعيد شيئاً من (المبالغ) الأقساط التي دفعها المؤمن له إذا أخل بالعقد أو تلاك في الدفع وفسخ المؤمن العقد تبعاً لذلك، يصح الشرط.

۳ - اگر بیمه‌گر شرط کند که چنانچه بیمه‌گزار در پرداخت اقساط و یا مبلغ باقی‌مانده در قرار داد تعلل یا امتناع کند و به تَبَع آن، بیمه‌گر قرار داد را فسخ نماید و بیمه‌گر چیزی از مبلغ پرداخت شده را به بیمه‌گزار پرداخت ننماید، این شرط صحیح است.

يجب أن يلتزم المؤمن بجبر خسارة المؤمن له عند حدوثها ولا يفسخ العقد بتصل المؤمن عن الدفع بل يجبر على الدفع.

۴ - بیمه‌گر باید در صورت بروز حادثه بیمه‌گزار را جبران خسارت نماید و در صورت عدم پرداخت این مبلغ از سوی بیمه‌گر، قرارداد فسخ نمی‌گردد بلکه او باید جبران خسارت نماید.

يجب أن يكون المؤمن قادراً على جبر خسارة المؤمن له المفروضة في العقد ابتداءً، فإن تبين بعد العقد عجزه عن ذلك ابتداءً كان للمؤمن له حق الفسخ واستعادة ما دفع من المال. وكذا إن طرأت القدرة بعد أن كان عاجزاً ابتداءً.

۵ - باید بیمه‌گر قبل از انعقاد قرارداد توانایی جبران خسارت را داشته باشد و چنانچه پس از عقد قرار داد مشخص شود که بیمه‌گر قادر به پرداخت خسارت احتمالی نمی‌باشد، برای بیمه‌گزار این حق محفوظ می‌باشد که قرارداد را فسخ و مبلغ پرداخت شده از سوی او بازگردانیده شود؛ حتی اگر پس از مشخص شدن ابتدایی ناتوانی بیمه‌گر از پرداخت خسارت، توانایی پرداخت خسارت در او ایجاد شود.

إذا طرأ العجز على المؤمن بعد أن كان قادراً ابتداءً، كان للمؤمن له حق الفسخ واستعادة نصف ما دفع من المال.

۶ - اگر در ابتدا بیمه‌گر توانایی جبران خسارت را داشته باشد و بعداً نتوانی از پرداخت بر او عارض شود، بیمه‌گزار حق فسخ قرارداد و باز پس گرفتن نصف مبلغ پرداخت شده به بیمه‌گر را دارد.

إذا اشترط المؤمن أن لا يعيد نصف المال إذا طرأ عليه العجز عن جبر الخسارة
واختار المؤمن له فسخ العقد، لا يصح الشرط.

۷ - اگر بیمه‌گر شرط کند که در صورت بروز ناتوانی از پرداخت خسارت، بیمه‌گزار
حق فسخ قرارداد را ندارد و نصف مبلغ پرداخت شده به او بازگردانیده نشود، چنین
شرطی صحیح نیست.

إذا اشترط المؤمن له استعادة كل ما دفع إذا طرأ العجز على المؤمن يصح
الشرط.

۸ - اگر بیمه‌گر شرط کند که در صورت بروز ناتوانی از پرداخت خسارت، کل مبلغ
پرداخت شده را بازگرداند، شرط صحیح است.

